

WIPO-Treaty Mirakel in Marrakech

Persmededeling Luisterpuntbibliotheek 28 juni 2013

Baanbrekend internationaal verdrag goedgekeurd: mirakel in Marrakech

Wereldwijde toegang tot publicaties in een aangepast leesformaat voor personen met een leesbeperking.

De 'World Intellectual Property Organization' (WIPO), een agentschap van de Verenigde Naties, belegt van 17 tot 28 juni juni een diplomatieke conferentie in Marrakech (Marokko). Aan deze bijeenkomst nemen vertegenwoordigers uit ruim 130 lidstaten deel, geflankeerd door een schare deskundigen en observatoren, zowel van de zijde van de rechthebbenden (uitgevers, auteurs) als van de social-profit en overheidsorganisaties die werken aan de toegankelijkheid van lectuur en informatie voor mensen met een leesbeperking. Ook de Belgische overheid en de Europese Commissie waren met een delegatie present en actief.

Wereldwijd wordt het aantal personen met een visuele beperking geraamd op 314 miljoen mensen, waarvan 90% in een ontwikkelingsland leeft. Slechts 5% van de gedrukte publicaties zijn in een ander leesformaat (braille of audio) beschikbaar. Dit is de zogenaamd 'Book Famine'. Daarnaast zijn er tal van andere doelgroepen van mensen met een leesbeperking, zoals personen met dyslexie of met afasie.

Op 26 juni werd, na meer dan 10 jaar van embryonale ontwerp teksten, spaak lopende onderhandelingen, lobbywerk op het scherp van de snee en de moeilijk overbrugbare kloof tussen de ontwikkelingslanden en de ontwikkelde landen, een akkoord bereikt. Dit wordt vandaag plechtig ondertekend. Het bereikte resultaat is een baanbrekend internationaal verdrag, dat voortaan geboekstaafd staat als het mirakel van Marrakech, omdat deze historische doorbraak hier werd verwezenlijkt.

Een positieve ingesteldheid en een duidelijke politieke wil bij alle onderhandelende partijen, gecombineerd met een grote dosis creativiteit en flexibiliteit, en met een stevige doortastendheid van de leidende WIPO-delegatie, hebben geleid tot een uitgebalanceerd eindverdrag dat vandaag, 28 juni 2013, wordt ondertekend.

Dit is een bindend internationaal verdrag in balans: omdat het de verruimde toegankelijkheid voor mensen met een leesbeperking kadert en uitwerkt met respect

voor de internationale copyright regelgeving (waaronder de conventie van Bern die al dateert van 1886).

Anderzijds komt het WIPO-verdrag tegemoet aan belangrijke wensen en noden van personen met een leesbeperking:

- Het verdrag is toepasselijk op iedereen met een leesbeperking, niet alleen personen met een visuele beperking.
- Er wordt een recht geïnstalleerd op de reproductie van gedrukte boeken in een aangepast leesformaat.
- Er wordt een recht geformuleerd op uitlenen en distribueren, aan de beoogde doelgroepen van personen met een leesbeperking, op welke drager dan ook, zowel via een materiële drager (braillepapier, audio-cd) als via online distributie (download of streaming).
- Grensoverschrijdend lenen of distribueren wordt mogelijk gemaakt via het installeren van een landelijke 'geautoriseerde organisatie' ('authorised entity'). Dit maakt dat Vlamingen eindelijk ook toegang kunnen krijgen tot bv. Franse, Engelse en Spaanse boeken, boeken waarvan zij nu helaas verstoken blijven.

Het is nu zaak om de komende maanden te ijveren voor een landelijke implementatie in België, waarbij overleg tussen de overheid, de rechthebbenden en de doelgroepen van mensen met een leesbeperking raadzaam is. Er moet nagegaan worden in welke mate de federale auteurswet moet worden bijgestuurd.

Het WIPO-verdrag heeft als officiële benaming: **“Marrakech Treaty to facilitate access to published works for persons who are blind, visually impaired, or otherwise print disabled”**.

De Vlaamse Luisterpuntbibliotheek heeft als één van de vertegenwoordigers van de internationale bibliotheekorganisatie (IFLA) actief geparticipeerd aan deze diplomatieke conferentie in Marokko.

Meer informatie en de tekst over de Marrakech Treaty is te lezen op:

www.luisterpuntbibliotheek.be

www.ifla.org

www.wipo.int/dc2013/en/

Contactpersoon bij Luisterpuntbibliotheek:

Geert Ruebens, directeur, 0477-82 13 50, geert.ruebens@luisterpuntbibliotheek.be